1

Μια αξιοπρεπής ιστορία δεν πρέπει να αρχίζει με μια νεκρή ιερόδουλη, γι' αυτό οφείλουμε μια συγγνώμη, αφού τέτοια γεγονότα απωθούν τους ευπρεπείς ανθρώπους. Πάντως, η βεβαιότητα ότι η καλή κοινωνία του Εδιμβούργου θα απέφευγε να ασχοληθεί με μια τέτοια υπόθεση ήταν ακριβώς που, τον χειμώνα του 1847, οδήγησε τον Γουίλ Ρέιβεν στον μοιραίο δρόμο που έμελλε να ακολουθήσει. Ο Ρέιβεν δεν θα ήθελε να θεωρηθεί ότι η ανακάλυψη της καημένης της Ίβι Λόσον ήταν η αρχή της δικής του ιστορίας, από την άλλη όμως ήταν αποφασισμένος επίσης να μην αφήσει την ανακάλυψη του πτώματος να αποτελέσει τον επίλογο στην ιστορία της άτυχης γυναίκας.

Τη βρήκε στο Κάνονγκεϊτ, σε μια κρύα, άθλια και γειρτή σοφίτα του τέταρτου ορόφου. Τη δυσοσμία από το ποτό και τον ιδρώτα ίσα που κάλυπτε μια λυτρωτική νότα από κάτι πιο ευωδιαστό: γυναικείο άρωμα, αναμφίβολα, αλλά φτηνό και έντονο, που θα φορούσε μόνο μια γυναί-

κα που εκδιδόταν. Αν έκλεινε τα μάτια μέσα σε αυτές τις μυρωδιές, θα νόμιζε ότι η Ίβι ήταν ακόμα εκεί, έτοιμη να ξανακατέβει στον δρόμο για τρίτη ή τέταρτη φορά σε αντίστοιχες ώρες. Όμως τα μάτια του ήταν ανοιχτά και δεν χρειαζόταν να την αγγίξει για να καταλάβει ότι δεν είχε σφυγμό.

Ο Ρέιβεν είχε δει αρκετούς θανάτους και καταλάβαινε ότι το πέρασμά της από αυτή τη ζωή στην επόμενη δεν υπήρξε διόλου εύκολο. Τα σεντόνια γύρω της ήταν ανάκατα, μάρτυρες ότι σφάδασε πολύ περισσότερο απ' ό,τι συνήθιζε στο προσποιητό της πάθος και ο Ρέιβεν φοβήθηκε ότι το μαρτύριό της κράτησε πολύ περισσότερο απ' ό,τι υπέμεινε ποτέ από οποιονδήποτε πελάτη της. Το κορμί της, αντί να βρίσκεται σε αναπαυτική θέση, ήταν συστραμμένο, λες και η λύτρωση από τον πόνο που την έκανε να ξεψυχήσει δεν είχε έρθει ούτε μετά θάνατον και συνέχιζε να τη στοιχειώνει. Τα φρύδια της ήταν ακόμα ζαρωμένα, το στόμα της ανοιχτό. Αφροί είχαν μείνει στις άκρες των χειλιών της.

Ακούμπησε την παλάμη του στο χέρι της και την τράβηξε αμέσως. Σοκαρίστηκε που το βρήκε κρύο, αν και δεν θα έπρεπε. Είχε εμπειρία από πτώματα, αλλά όχι όταν είχε γνωρίσει το άγγιγμά τους όσο ήταν ζεστά. Τη στιγμή της επαφής ένιωσε μέσα του μια αρχέγονη λύπη, βλέποντάς την τώρα να έχει μετατραπεί από άνθρωπο σε πράγμα.

Πολλοί πριν από αυτόν είχαν δει μέσα σε αυτό το δωμάτιο το κορμί της να μεταμορφώνεται από αποκορύ-

φωμα των πόθων τους σε άθλιο σκεύος συλλογής ανεπιθύμητου σπέρματος, κάτι που πρώτα λάτρευαν και μια στιγμή αργότερα περιφρονούσαν.

Εκείνος, όμως, ποτέ. Όποτε είχαν πλαγιάσει μαζί, η μόνη μεταμόρφωση που σκεφτόταν ήταν η επιθυμία του να τη γλιτώσει από αυτή τη ζωή. Δεν ήταν απλώς ένας πελάτης. Ήταν φίλοι. Έτσι δεν είναι; Γι' αυτό του είχε εκμυστηρευθεί ότι ήλπιζε να βρει θέση υπηρέτριας σε ένα αξιοπρεπές σπίτι και γι' αυτό εκείνος είχε υποσχεθεί να ρωτήσει για λογαριασμό της μόλις άρχιζε να κινείται στους κατάλληλους κύκλους.

Γι' αυτό του είχε ζητήσει βοήθεια.

Δεν του έλεγε τι τα ήθελε τα χρήματα, μόνο ότι ήταν επείγον. Ο Ρέιβεν υπέθεσε ότι χρωστούσε σε κάποιον, αλλά το θεώρησε μάταιο να προσπαθήσει να την πείσει να του αποκαλύψει σε ποιον. Η Ίβι ήταν εξασκημένη στην εξαπάτηση για να του πει. Πάντως, όταν της τα έδωσε, φάνηκε να ανακουφίζεται πολύ και να κλαίει από ευγνωμοσύνη. Δεν της είπε πού τα βρήκε, και της αποκοίμισε την ανησυχία ότι μπορεί να τα είχε δανειστεί από τον ίδιο τοκογλύφο, μεταφέροντας ουσιαστικά το χρέος της στο δικό του όνομα.

Ήταν δύο γκινέες, ποσό που υπολόγιζε ότι θα του έφτανε να περάσει για αρκετές εβδομάδες και που επομένως δεν είχε τα μέσα να αποπληρώσει. Παρ' όλα αυτά, δεν τον ένοιαζε. Ήθελε να βοηθήσει. Ο Ρέιβεν ήξερε ότι υπήρχαν κάποιοι που θα χλεύαζαν και μόνο την ιδέα, αλλά αν η Ίβι πίστευε ότι μπορούσε να αλλάξει ζωή και να

γίνει υπηρέτρια, τότε εκείνος ήταν διατεθειμένος να το πιστέψει και με το παραπάνω.

Να όμως που τα χρήματα δεν την έσωσαν, και αυτό που την είχε βρει τώρα δεν είχε γλιτωμό.

Κοίταξε τριγύρω στο καμαράκι. Τα απομεινάρια δύο κεριών είχαν τρέξει στα μπουκάλια όπου ήταν χωμένα, ενώ ένα τρίτο είχε λιώσει εντελώς από καιρό. Στο μικροσκοπικό τζάκι, τα κάρβουνα ίσα που έλαμπαν· κανονικά η Ίβι θα είχε ρίξει κι άλλα στη φωτιά πριν από ώρες –με φειδώ πάντοτε– από το καρβουνοδοχείο. Δίπλα στο κρεβάτι υπήρχε μια ρηχή λεκάνη νερό, με υγρά πανιά κρεμασμένα γύρω στο χείλος, και κοντά της μια πλατύστομη κανάτα. Έτσι καθαριζόταν μετά. Λίγο πιο πέρα ήταν πεσμένο στο πάτωμα ένα μπουκάλι τζιν. Το ποτό που είχε χυθεί δεν ήταν πολύ, κάτι που μαρτυρούσε ότι το μπουκάλι ήταν σχεδόν άδειο όταν έπεσε.

Δεν είχε μάλιστα ετικέτα, που σημαίνει ότι ήταν άγνωστης προέλευσης και επομένως ύποπτο. Δεν θα ήταν η πρώτη φορά που το ποτό το οποίο παρασκεύαζε κάποιος παράνομος ποτοποιός, χωμένος σε κάποιον παράδρομο, αποδεικνυόταν θανατηφόρο. Όμως, τη θεωρία αυτή περιέπλεκε το μπουκάλι μπράντι στο περβάζι του παραθύρου, που ήταν ακόμα μισογεμάτο. Θα πρέπει να το είχε φέρει κάποιος πελάτης.

Ο Ρέιβεν αναρωτήθηκε αν ο ίδιος αυτός πελάτης υπήρξε μάρτυρας και της επιθανάτιας αγωνίας της και αν το άφησε εκεί γιατί έφυγε βιαστικά ώστε να αποφύγει τις συνέπειες. Αν ήταν έτσι, γιατί δεν κάλεσε βοήθεια; Ενδε-

χομένως γιατί το να σε βρουν με μια άρρωστη πόρνη δεν ήταν καλύτερο από το να σε βρουν με μια νεκρή πόρνη. Γιατί, λοιπόν, να τραβήξει κανείς πάνω του την προσοχή; Έτσι ήταν στο Εδιμβούργο: κόσμιοι εν δήμω, αμαρτωλοί εν οίκω – μια πόλη με χιλιάδες κρυφούς εαυτούς.

Έτσι. Και μερικές φορές δεν χρειαζόταν καν να χύσουν το σπέρμα τους πριν μεταμορφωθεί το σκεύος στα μάτια τους.

Κοίταξε για άλλη μία φορά το απλανές, κενό βλέμμα στα μάτια της, το παραμορφωμένο προσωπείο, παρωδία του πραγματικού προσώπου της. Κατάπιε με δυσκολία τον κόμπο που είχε στον λαιμό. Ο Ρέιβεν την είχε πρωτοδεί πριν από τέσσερα χρόνια, όταν ήταν σχολιαρόπαιδο ακόμα στο Τζορτζ Χέριοτ. Θυμήθηκε τα μεγαλύτερα αγόρια που ψιθύριζαν πίσω από τα χέρια τους, γνωρίζοντας ακριβώς τι ήταν όταν την έβλεπαν να περπατάει στην Κάουγκεϊτ. Τα κυρίευε εκείνο το παράξενο μείγμα λάγνου ενδιαφέροντος και φοβισμένης περιφρόνησης, σαστίζοντας από τα ένστικτα που τους ξυπνούσε. Την ποθούσαν και τη μισούσαν ταυτόχρονα, ήδη από τότε. Τίποτα δεν άλλαζε.

Σε εκείνη την ηλικία, το μέλλον φάνταζε κάτι άφταστο παρότι ερχόταν με ορμή καταπάνω του. Στον Ρέιβεν είχε φανεί ως εκπρόσωπος ενός απαγορευμένου κόσμου. Γι' αυτό τη θεωρούσε ανώτερή του, ακόμα και όταν το μέλλον αναπόφευκτα κατέφθασε και έμαθε πόσο εύκολα μπορούσε να αποκτήσει κάνεις ορισμένα πράγματα.

Του φαινόταν τόσο μεγαλύτερη, τόσο εμπειρότερη,

μέχρι που συνειδητοποίησε ότι είχε δει μόνο ένα μικρό, φρικτό κομμάτι του κόσμου, που καμία γυναίκα δεν έπρεπε να έχει γνωρίσει τόσο καλά. Γυναίκα; Κοπέλα. Αργότερα έμαθε ότι ήταν σχεδόν έναν χρόνο μικρότερή του. Θα πρέπει να ήταν δεκατεσσάρων όταν την είχε δει στην Κάουγκεϊτ. Πόσο είχε μεγαλώσει στο μυαλό του από εκείνη τη στιγμή μέχρι την πρώτη φορά που την έκανε δική του: μια υπόσχεση πραγματικής γυναίκας και όλα όσα ονειρευόταν ότι μπορούσε να του προσφέρει.

Ο κόσμος της ήταν μικρός και τρισάθλιος. Της άξιζε να δει έναν κόσμο μεγαλύτερο, καλύτερο. Αυτός ήταν ο λόγος που της έδωσε τα χρήματα. Και τώρα είχαν χαθεί, το ίδιο κι εκείνη, και ο Ρέιβεν δεν είχε ιδέα τι είχε πληρωθεί με το χρέος του.

Για μια στιγμή ένιωσε δάκρυα να υγραίνουν τα μάτια του, αλλά το άγρυπνο ένστικτό του τον προειδοποίησε ότι έπρεπε να φύγει από εκεί προτού τον δουν.

Βγήκε από τη σοφίτα με απαλά βήματα, κλείνοντας μαλακά την πόρτα. Ένιωσε σαν κλέφτης και δειλός όπως κατέβαινε αθόρυβα τις σκάλες, εγκαταλείποντάς την για να μην αμαυρώσει τη φήμη του. Από κάπου κοντά άκουγε ήχους συνουσίας, τις υπερβολικές κραυγές μιας νεαρής κοπέλας που προσποιούνταν έκσταση για να επισπεύσει την κορύφωση.

Ο Ρέιβεν αναρωτήθηκε ποιος θα την έβρισκε τώρα. Μάλλον η σπιτονοικοκυρά της, η τρομερή, πανούργα Έφι Πικ. Παρότι όταν τη βόλευε παρίστανε ότι δεν γνώριζε τίποτα, δεν της ξέφευγε το παραμικρό απ' όσα συνέβαιναν

στο σπίτι της, εκτός κι αν ήταν βράδυ και είχε ήδη υποκύψει στο τζιν. Ο Ρέιβεν θεώρησε ότι ήταν ακόμα πολύ νωρίς για να είναι πιωμένη, γι' αυτό επιστράτευσε το πιο αθόρυβο περπάτημα.

Βγήκε από την πίσω πόρτα, ανάμεσα στους σωρούς από τα σκουπίδια, και από ένα μικρό δρομάκι βγήκε στην Κάνονγκεϊτ τουλάχιστον είκοσι πέντε μέτρα δυτικά από τον αδιέξοδο δρόμο όπου έμενε η Ίβι. Κάτω από τον σκοτεινό ουρανό, ο αέρας ήταν κρύος αλλά κάθε άλλο πάρα φρέσκος. Εδώ γύρω η μυρωδιά από τις ακαθαρσίες ήταν μόνιμη, με τόσες ψυχές στοιβαγμένες η μία πάνω στην άλλη στον βρομερό λαβύρινθο της Ολντ Τάουν, σαν τον *Πύργο της Βαβέλ* του Μπρέγκελ ή τον *Χάρτη της Κολάσεως* του Μποτιτσέλι.

Ο Ρέιβεν γνώριζε ότι έπρεπε να επιστρέψει στο κρύο, θλιβερό δωμάτιό του στην Μπέικχαουζ Κλόουζ για ένα τελευταίο βράδυ. Η αυριανή μέρα έφερνε ένα εντελώς νέο ξεκίνημα και έπρεπε οπωσδήποτε να ξεκουραστεί. Γνώριζε όμως πολύ καλά ότι ήταν απίθανο να τον πιάσει ύπνος μετά το θέαμα που είχε αντικρίσει. Δεν ήταν νύχτα να μείνει μόνος, ούτε να παραμείνει νηφάλιος.

Το μόνο αντίδοτο όταν έρχεσαι πρόσωπο με πρόσωπο με τον θάνατο είναι η ζεστή αγκαλιά της ζωής, ακόμα κι αν είναι βρομερή, ιδρωμένη και βίαιη.

2

Η παμπ Άιτκεν ήταν ένας βάλτος από κορμιά· οι βροντερές ανδρικές φωνές που όλο δυνάμωναν για να ακουστεί η μία πάνω από την άλλη τυλίγονταν στην πυκνή ομίχλη του καπνού από τις πίπες των θαμώνων. Ο Ρέιβεν δεν κάπνιζε, του άρεσε όμως το γλυκό άρωμα που έφτανε στη μύτη του, ιδιαίτερα αφού ήξερε τι άλλες οσμές κάλυπτε σε ένα τέτοιο μέρος.

Στεκόταν δίπλα στα βαρέλια πίνοντας αργά μπίρα, χωρίς να μιλάει με κάποιον συγκεκριμένα, μόνος αλλά όχι μονάχος. Ήταν ένα ζεστό μέρος να ξεφύγει, η γενική κακοφωνία του προτιμότερη υπόκρουση για τις σκέψεις του από τη σιωπή, αλλά του άρεσε επίσης να ακούει τις συζητήσεις των άλλων, λες και καθεμιά ήταν ένα μικροσκοπικό στιγμιότυπο που έπαιζε μόνο για τη διασκέδασή του. Συζητούσαν για τον νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό της Καλεντόνιαν, που κατασκευαζόταν στο τέρμα της Πρίνσιζ Στριτ, εκφράζοντας φόβους για το ενδεχόμενο ορδές πεινασμένων Ιρλανδών να έρθουν με τα πόδια από τη Γλασκόβη ακολουθώντας τις σιδηροτροχιές.

Όπου κι αν έστρεφε το κεφάλι έβλεπε πρόσωπα γνώριμα, ορισμένα από πολύ πριν του επιτραπεί η είσοδος σε στέκια σαν αυτό. Η *Ολντ Τάουν* ήταν γεμάτη χιλιάδες ανθρώπους που τους προσπερνούσες στον δρόμο και δεν τους ξανάβλεπες ποτέ, και όμως ταυτόχρονα έμοιαζε με χωριό. Όπου κι αν κοίταζες υπήρχαν πάντοτε οικεία πρόσωπα – και οικεία μάτια, πάντοτε στραμμένα πάνω σου.

Είδε έναν άνδρα με ξεφτισμένο παλιό καπέλο να κοιτάζει προς το μέρος του δυο-τρεις φορές. Ο Ρέιβεν δεν τον θυμόταν, αλλά εκείνος φάνηκε να τον αναγνωρίζει και το βλέμμα του δεν ήταν καθόλου φιλικό. Αναμφίβολα κάποιος που είχε έρθει στα χέρια μαζί του, αν και το αλκοόλ που είχε ξεκινήσει τον καβγά είχε θολώσει και τη μνήμη. Κρίνοντας από το ξινό του βλέμμα, ο Καπελαδούρας πρέπει να τις είχε φάει.

Στην πραγματικότητα, ίσως να μην ήταν το ποτό το αίτιο του καβγά, τουλάχιστον από την πλευρά του Ρέιβεν. Ορισμένες φορές ένιωθε μέσα του μια σκοτεινή ανάγκη, από την οποία μάθαινε να φυλάγεται, αλλά όχι τόσο που να την τιθασεύσει. Την ίδια ανάγκη ένιωσε και απόψε στη σκοτεινή σοφίτα, και δεν μπορούσε να πει με ειλικρίνεια στον εαυτό του αν είχε έρθει εδώ για να την καταπνίξει ή να την ταΐσει.

Συνάντησε ξανά το βλέμμα του Καπελαδούρα και τότε εκείνος κατευθύνθηκε βιαστικά προς την πόρτα. Έδειχνε μεγαλύτερη αποφασιστικότητα απ' ό,τι όσοι βγαίνουν συνήθως από μια παμπ, και αφού έριξε μια τελευταία ματιά προς τον Ρέιβεν εξαφανίστηκε μέσα στη νύχτα.

Ο Ρέιβεν επέστρεψε στην μπίρα του και τον έβγαλε από τον νου του.

Όταν ξανασήκωσε το μεταλλικό κύπελλο, ένιωσε ένα χτύπημα στην πλάτη και ύστερα ένα χέρι που του ζούληξε τον ώμο. Ενστικτωδώς γύρισε, με τη γροθιά σφιγμένη γερά και τον αγκώνα σηκωμένο πίσω για να χτυπήσει.

«Κόφτο, Ρέιβεν. Δεν είναι τρόπος αυτός να φέρεσαι στους συναδέλφους σου. Ιδίως όταν έχουν ακόμα αρκετά λεφτά στην τσέπη για να ξεδιψάσουν».

Ήταν ο φίλος του ο Χένρι· μάλλον δεν τον είχε δει μέσα στο πλήθος.

«Με συγχωρείς», απάντησε. «Πρέπει κανείς να είναι πια πολύ προσεκτικός στο Άιτκεν, γιατί το επίπεδο έχει πέσει και μου είπαν ότι αφήνουν ακόμα και χειρουργούς να μπουν στο κατάστημα».

«Δεν περίμενα ότι κάποιος με τις προοπτικές σου θα σύχναζε ακόμα σε μια παμπ της Ολντ Τάουν. Εσύ δεν θα άνοιγες τα φτερά σου για αλλού; Δεν θα είναι και πολύ καλή αρχή να παρουσιαστείς στο καινούργιο σου αφεντικό έχοντας φουσκώσει με μπίρα το προηγούμενο βράδυ».

Ο Ρέιβεν ήξερε ότι ο Χένρι αστειευόταν, παρ' όλα αυτά όμως ήταν μια προειδοποίηση να μην το παρακάνει, που ερχόταν την κατάλληλη στιγμή. Μια-δυο μπίρες θα τον βοηθούσαν να κοιμηθεί καλύτερα, αλλά, τώρα που είχε παρέα, ήταν απίθανο να σταματήσει εκεί.

«Και τι σε νοιάζει εσένα;» αντιγύρισε ο Ρέιβεν. «Κι εσύ δεν έχεις καθήκοντα να εκτελέσεις το πρωί;»

«Ναι, αλλά επειδή περίμενα ότι ο παλιός μου φίλος,

ο Γουίλ Ρέιβεν, δεν θα ήταν διαθέσιμος, αναζήτησα την αρωγή ενός άλλου συνεργάτη, του κυρίου Τζον Μπάρλεϊκορν, για να με ανακουφίσει από τα βάσανα που συνεπάγονται τα καθήκοντά μου σήμερα».

Ο Χένρι έδωσε μερικά νομίσματα, και τα κύπελλά τους ξαναγέμισαν. Ο Ρέιβεν είπε ευχαριστώ και τον παρακολούθησε καθώς ήπιε μια μεγάλη γουλιά από την μπίρα του.

«Ήταν δύσκολη η βάρδια;» ρώτησε ο Ρέιβεν.

«Ανοιγμένα κεφάλια, σπασμένα κόκαλα και ένας ακόμα θάνατος από περιτονίτιδα. Νεαρή κοπέλα πάλι, η καημένη. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα για να τη σώσουμε. Ο καθηγητής Σάιμ δεν κατάφερε να καθορίσει την αιτία, κάτι που τον έκανε έξαλλο και για το οποίο φυσικά έφταιγαν οι άλλοι».

«Άρα θα γίνει νεκροψία».

«Ναι. Κρίμα που δεν μπορείς να παρευρεθείς. Είμαι βέβαιος ότι θα μπορούσες να μας διαφωτίσεις πολύ περισσότερο από τον παθολόγο που έχουμε τώρα. Τις μισές φορές είναι πιο βουτηγμένος στο οινόπνευμα και από τα δείγματα που κρατάει στο εργαστήριό του».

«Νεαρή κοπέλα, είπες;» ρώτησε ο Ρέιβεν, έχοντας στον νου του την Ίβι. Βέβαια, σε εκείνη δεν θα έδιναν τόση προσοχή όταν την έβρισκαν.

«Ναι, γιατί;»

«Τίποτα, έτσι ρωτάω».

Ο Χένρι ήπιε μια μεγάλη γουλιά και κοίταξε σκεφτικά τον Ρέιβεν που κατάλαβε ότι τον υπέβαλλε σε εξονυχιστι-

κή οπτική εξέταση. Ο Χένρι ήταν ειδήμονας της διαγνωστικής, και όχι μόνο των ασθενειών του σώματος.

«Είσαι καλά, Ρέιβεν;» τον ρώτησε με ειλικρινή τόνο.

«Θα είμαι μόλις κατεβάσω την μπίρα μου», του απάντησε, προσπαθώντας να ακουστεί πιο εύθυμος. Ο Χένρι όμως δεν ξεγελάστηκε τόσο εύκολα.

«Μα έχεις εκείνο το βλέμμα που το γνωρίζω καιρό και από το οποίο έχω μάθει να φυλάγομαι. Δεν μοιράζομαι τη διαστροφική σου όρεξη για τις κακώσεις και ούτε θέλω να βρεθώ να φροντίζω τις πληγές σου όταν θα έπρεπε να ξεκουράζομαι».

Ο Ρέιβεν ήξερε ότι δεν είχε έρεισμα για να διαμαρτυρηθεί. Όλες οι κατηγορίες ήταν αληθινές, ανάμεσά τους κι εκείνο το ίχνος της σκοτεινής ανάγκης που φοβόταν ότι είχε ξυπνήσει μέσα του απόψε. Ευτυχώς, με την παρέα του Χένρι, σε αυτή την περίπτωση ένιωσε βέβαιος ότι θα κατάφερνε να το πνίξει στην μπίρα.

Έχεις μέσα σου τον διάολο, του έλεγε η μητέρα του όταν ήταν παιδί. Μερικές φορές το έλεγε στ' αστεία, άλλες πάλι όχι.

«Τώρα είμαι άνθρωπος με προοπτικές, Χένρι», τον διαβεβαίωσε, δίνοντας χρήματα και κάνοντας νόημα να τους ξαναγεμίσουν τα ποτήρια, «και δεν σκοπεύω να τις θέσω σε κίνδυνο».

«Άνθρωπος με προοπτικές, πράγματι», απάντησε ο Χένρι. «Αν και παραμένει μυστήριο πώς ο καθηγητής μαιευτικής έδωσε μια τόσο περίοπτη θέση σε έναν αχρείο σαν του λόγου σου».

Όσο και να μην ήθελε να το παραδεχτεί, ήταν ένα ερώτημα που απασχολούσε και τον Ρέιβεν. Είχε καταβάλει μεγάλη προσπάθεια για να κερδίσει την έγκριση του καθηγητή, αλλά υπήρχαν αρκετοί εξίσου φιλόπονοι και αφοσιωμένοι υποψήφιοι για την ειδίκευση. Δεν είχε κάποια απτή ιδέα γιατί τον επέλεξε μεταξύ των άλλων, και δεν του άρεσε να στέκεται πολύ στο ευμετάβλητο τέτοιων ιδιοτροπιών.

«Ο καθηγητής είναι ταπεινής καταγωγής», μπορούσε να πει μόνο· μια απάντηση που ήταν απίθανο να ικανοποιήσει τον Χένρι παραπάνω απ' ό,τι ικανοποιούσε τον ίδιο. «Ίσως πιστεύει πως τέτοιες ευκαιρίες δεν πρέπει να φυλάσσονται μόνο για τους αριστοκράτες», είπε τελικά.

«Ή ίσως έχασε κάποιο στοίχημα και είσαι το τίμημα».

Η μπίρα έρεε άφθονη, και μαζί της παλιές ιστορίες. Βοήθησε αρκετά. Η εικόνα της Ίβι τρεμόπαιζε στα μάτια του όπως τα λιωμένα κεριά στο δωμάτιό της. Όμως, ακούγοντας τον Χένρι, ο Ρέιβεν θυμήθηκε τον κόσμο που η Ίβι δεν γνώρισε ποτέ και την ευκαιρία που τον περίμενε στην άλλη πλευρά της Νορθ Μπριτζ. Ένα μικρό μέρος της αγάπης που είχε γι' αυτό το μέρος και την Ολντ Τάουν γενικότερα είχε πεθάνει απόψε. Είχε φτάσει η ώρα να τα αφήσει όλα πίσω του, και, αν κάποιος πίστευε στα νέα ξεκινήματα, αυτός ήταν ο Γουίλ Ρέιβεν. Είχε επαναπροσδιορίσει τον εαυτό του μία φορά και ετοιμαζόταν να το ξανακάνει.

Αρκετές κανάτες μπίρα αργότερα, στέκονταν έξω από το Άιτκεν και παρακολουθούσαν τα χνότα τους να μετατρέπονται σε ατμό, στο ψύχος του νυχτερινού αέρα.

«Χάρηκα που σε είδα», είπε ο Χένρι. «Αλλά πρέπει να κοιμηθώ. Αύριο έχει χειρουργείο ο Σάιμ και δεν είναι καθόλου μαλακός με τους βοηθούς του όταν μυρίζει πάνω τους τον καπνό και την μπίρα της προηγούμενης νύχτας».

«Ναι, "μαλακός" είναι η κατάλληλη λέξη για τον Σάιμ», σχολίασε ο Ρέιβεν, «με άλλη κατάληξη και τόνο στην παραλήγουσα. Εγώ λέω να επιστρέψω για μια τελευταία νύχτα στης κυρίας Τσέρι».

«Είμαι σίγουρος ότι θα σου λείψει και αυτή και ο σβολιασμένος χυλός της», φώναξε ο Χένρι καθώς έστριβε στη Σάουθ Μπριτζ προς την κατεύθυνση του Νοσηλευτηρίου. «Για να μην αναφερθώ στη ζωηρή της προσωπικότητα».

«Σίγουρα ταιριάζει γάντι με τον Σάιμ», του φώναξε ο Ρέιβεν και αφού διέσχισε τον δρόμο κατευθύνθηκε ανατολικά προς το διαμέρισμά του.

Ο Ρέιβεν γνώριζε ότι υπήρχαν στοιχεία της διαμονής του εδώ, που μια μέρα μπορεί να αναπολούσε με νοσταλγία ή λύπη, αλλά το διαμέρισμά του δεν ήταν ένα από αυτά. Η κυρία Τσέρι* ήταν μια εριστική γριά γκιόσα που δικαίωνε το επώνυμό της μόνο στο ότι ήταν στρογγυλή και κοκκινισμένη σαν το κεράσι, αφού δεν είχε τίποτα γλυκό πάνω της. Ήταν ξινή σαν το λεμόνι και νωθρή σαν πτώμα στην έρημο, αλλά ήταν ιδιοκτήτρια μιας από τις φθηνότερες πανσιόν της πόλης· λίγο καλύτερα από φτωχοκομείο από άποψη άνεσης και καθαριότητας.

Ο αέρας έριχνε πάνω του κρύες ψιχάλες καθώς κατη-

* Cherry: κεράσι στα αγγλικά (Σ.τ.Ε.)

φόριζε τη Χάι Στριτ προς το Νέδερμπαου. Είχαν μαζευτεί σύννεφα και το φεγγαρόφωτο που τον συνόδευε όταν πήγαινε στο Άιτκεν τώρα είχε σβήσει. Παρατήρησε ότι μερικοί από τους φανούς του δρόμου δεν ήταν αναμμένοι, κάτι που έκανε σχεδόν αδύνατον να αποφύγει τις στοίβες κοπριάς στο οδόστρωμα. Έβρισε από μέσα του τον φανοκόρο που δεν είχε κάνει μια δουλειά που ο Ρέιβεν θεωρούσε αρκετά εύκολη. Αν ο ίδιος ήταν εξίσου ανίκανος, θα χάνονταν ζωές καθημερινά.

Ο φωτισμός των δρόμων ανήκε στη δικαιοδοσία της αστυνομίας, όπως και ο καθαρισμός των φρεατίων τους. Όμως η βασική προτεραιότητα της αστυνομίας ήταν η έρευνα και η ανάκτηση κλεμμένων αντικειμένων. Και αν εκτελούσε το συγκεκριμένο καθήκον της το ίδιο καλά με τα άλλα, ο Ρέιβεν σκέφτηκε ότι όλοι οι κλέφτες της περιοχής Λόθιαν μπορούσαν να κοιμούνται ήσυχοι.

Καθώς πλησίαζε στην Μπέικχαουζ Κλόουζ πάτησε κάτι μαλακό και το αριστερό του παπούτσι άρχισε να γεμίζει νερό· τουλάχιστον ήλπιζε ότι ήταν νερό. Χοροπήδησε για ένα-δυο μέτρα, προσπαθώντας να διώξει αυτό που είχε κολλήσει στη σόλα του. Εκείνη τη στιγμή αντιλήφθηκε ότι μια φιγούρα είχε ξεπροβάλει από το κατώφλι μιας πόρτας και σουλατσάριζε μπροστά του. Αναρωτήθηκε τι μπορεί να περίμενε και γιατί έμενε εκεί παρότι η βροχή δυνάμωνε. Ο Ρέιβεν πλησίασε αρκετά για να δει το πρόσωπό του, και επειδή είχε αρχίσει να πέφτει το σκοτάδι δυστυχώς ήταν τόσο κοντά που μύρισε τη δυσοσμία από τα σάπια δόντια του.

Δεν ήξερε το όνομά του, αλλά τον είχε ξαναδεί: ήταν ένας από τους άνδρες του Φλιντ. Ο Ρέιβεν του είχε δώσει το παρατσούκλι Νυφίτσα, εξαιτίας του συνωμοτικού του τρόπου και των χαρακτηριστικών του που έμοιαζαν με τρωκτικό. Ο τύπος δεν του φαινόταν να έχει τα κότσια να τον αντιμετωπίσει μόνος του, γι' αυτό πρέπει να είχε κάποιο συνεργό του εκεί κοντά. Μάλλον εκείνο το αργόστροφο μούτρο που είχε μαζί του την τελευταία φορά: Δοντάκια τον είχε ονομάσει ο Ρέιβεν, από το ένα και μοναδικό δόντι που έστεκε στο διαλυμένο του στόμα. Μάλλον τον προσπέρασε δευτερόλεπτα πριν, χωρίς να το αντιληφθεί. Θα κρυβόταν σε κάποιο άλλο κατώφλι, έτοιμος να του κόψει τον δρόμο αν επιχειρούσε να τρέξει για να ξεφύγει.

Συνειδητοποίησε ότι η συνάντηση αυτή δεν ήταν τυχαία. Θυμήθηκε τον τύπο που τον κοίταζε επίμονα και έφυγε με τέτοια αποφασιστικότητα από την μπιραρία.

«Κύριε Ρέιβεν, δεν προσπαθείτε να με αποφύγετε, έτσι δεν είναι;»

«Επειδή δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα το θετικό στην παρέα σου, η γενική μου πρόθεση *είναι* να σε αποφεύγω, αλλά δεν ήξερα ότι με έψαχνες».

«Αν χρωστάς στον κύριο Φλιντ, σε ψάχνουν πάντα. Αλλά μπορείς να εξασφαλίσεις την απουσία μου με το που ξεπληρώσεις το χρέος σου».

«Να το ξεπληρώσω; Ούτε ένα δεκαπενθήμερο δεν χρωστάω. Τώρα τι θα 'λεγες να μου έδινες μια προκαταβολή από την απουσία που έλεγες και να φύγεις από μπροστά μου».

Ο Ρέιβεν πέρασε από δίπλα του σπρώχνοντάς τον ελαφρά και απομακρύνθηκε. Η Νυφίτσα δεν προσπάθησε να τον σταματήσει, ούτε και τον ακολούθησε κατά πόδας. Μάλλον περίμενε να έρθει ο συνεργός του. Μαζί με τον Δοντάκια συνήθιζαν να τσακίζουν τα κόκαλα ήδη διαλυμένων ανθρώπων, και ίσως κάποιο άνανδρο ένστικτό του κατάλαβε ότι ο Ρέιβεν άντεχε τους καβγάδες. Η μπίρα μπορεί να είχε πνίξει αυτό που προηγουμένως έκαιγε μέσα του, αλλά η θέα αυτού του λεχρίτη το αναζωπύρωσε.

Ο Ρέιβεν περπατούσε αργά, αντιλαμβανόμενος τα βήματα πίσω του. Έψαχνε μέσα στο μισοσκόταδο κάτι που μπορούσε να χρησιμεύσει σαν όπλο, οτιδήποτε, φτάνει να ήξερες πώς να το χρησιμοποιήσεις σωστά. Το πέλμα του πάτησε κάτι ξύλινο και έσκυψε να το σηκώσει. Ήταν ένα κομμάτι σπασμένο ξύλο, αλλά αρκετά γερό.

Ο Ρέιβεν γύρισε και ανόρθωσε τον κορμό του με μια κίνηση, με το ξύλο στο δεξί του χέρι. Κι εκείνη τη στιγμή κάτι έσκασε μέσα στο κεφάλι του. Είδε φώτα παντού και ένιωσε μια απότομη κίνηση σαν καμτσικιά, λες και η ορμή του κεφαλιού του παρέσυρε το παραλυμένο του σώμα σαν βαρίδι. Έπεσε στο υγρό λιθόστρωτο του δρόμου με τέτοια ορμή ώστε δεν πρόλαβε να κάνει καμία προσπάθεια να προστατευτεί από το πέσιμο, που έκανε τα κόκαλά του να τρίξουν.

Άνοιξε τα ζαλισμένα του μάτια και προσπάθησε να στυλώσει το βλέμμα. Το χτύπημα τον είχε αφήσει αναίσθητο, σκέφτηκε, και τώρα έβλεπε οράματα, γιατί από πάνω του στεκόταν ένα τέρας της φύσης. Ένας γίγαντας.

Ένα πλάσμα που πρέπει να είχε ύψος πάνω από δύο μέτρα έσερνε τον Ρέιβεν από τον δρόμο σε ένα σκοτεινό σοκάκι. Μόνο το κεφάλι του ήταν διπλάσιο από οποιουδήποτε ανθρώπου, το μέτωπό του αδιανόητα πεταχτό σαν σύμπλεγμα βράχων που προεξείχε στην άκρη του γκρεμού. Ο Ρέιβεν είχε παραλύσει από τον πόνο και το σοκ, ανήμπορος να αντιδράσει όταν είδε αυτόν τον Γαργαντούα να σηκώνει το πόδι και να τον πατάει με δύναμη. Άκουσε την ίδια του την κραυγή να αντηχεί στους τοίχους και ένιωσε μια έκρηξη πόνου μέσα του. Σφάδασε και κουλουριάστηκε· ύστερα ένιωσε άλλο ένα τρομερό χτύπημα σαν τρυπάνι από το τεράστιο πόδι του αντιπάλου του.

Ο Γαργαντούας χαμήλωσε και κάθισε καβαλητά πάνω του, παγιδεύοντας τα χέρια του Ρέιβεν στο έδαφος με το βάρος των γοφών του. Οτιδήποτε πάνω σε αυτό το θηρίο φαινόταν υπερδιογκωμένο και δυσανάλογο, λες και κάποια μέρη του σώματός του συνέχιζαν να μεγαλώνουν αφήνοντας τα υπόλοιπα ατροφικά. Όταν άνοιξε το στόμα του, φάνηκαν κενά ανάμεσα στα δόντια του, που έδειχναν ότι τα ούλα του είχαν συνεχίσει να μεγαλώνουν και να απλώνονται γύρω τους.

Ο πόνος ήταν απερίγραπτος και τον χειροτέρευε η συνειδητοποίηση ότι τα χέρια του Γαργαντούα ήταν ελεύθερα να του κάνουν ακόμα μεγαλύτερη ζημία. Όσο αλκοόλ και να έπινε δεν θα έφτανε για να τον αναισθητοποιήσει και να μην καταλάβει τίποτα, γιατί αλλιώς στα χειρουργεία θα έκαναν μεγαλύτερη κατανάλωση ουίσκι και από το Άιτκεν.

Το μυαλό του ήταν μια θύελλα, η λογική σκέψη σχεδόν αδύνατη μέσα σε τέτοια οδύνη και σύγχυση. Μόνο ένα πράγμα ήταν ξεκάθαρο: δεν υπήρχε περίπτωση να προβάλει οποιαδήποτε αντίσταση. Αν αυτό το τέρας είχε βαλθεί να τον σκοτώσει, τότε θα πέθαινε εδώ, σε αυτό το δρομάκι.

Το πρόσωπο του Γαργαντούα ήταν ένα απερίγραπτο γκροτέσκο θέαμα, πιο άγριο και παραμορφωμένο από οποιοδήποτε γκαργκόιλ στους τοίχους κάποιας εκκλησίας, αλλά τα χοντρά σαν λουκάνικα δάχτυλά του ήταν αυτά που τράβηξαν το βλέμμα του Ρέιβεν στο σκοτάδι. Με τα δικά του χέρια εντελώς ακινητοποιημένα, βρισκόταν στο έλεος του ολέθρου που μπορεί να έσπερναν αυτά τα γιγάντια σφυριά.

Ο Ρέιβεν ανακουφίστηκε όταν τα χέρια του Γαργαντούα άρχισαν να ψαχουλεύουν τις τσέπες του, όμως η ανακούφιση δεν κράτησε πολύ αφού θυμήθηκε ότι δεν υπήρχε τίποτα να βρει. Ο Γαργαντούας χούφτωσε τα λιγοστά νομίσματα που είχε ο Ρέιβεν και τότε η Νυφίτσα ξεπρόβαλε από τις σκιές, έχωσε τα νομίσματα στην τσέπη και χαμήλωσε στις φτέρνες δίπλα στο τέρας.

«Τώρα δεν βλέπω να είστε τόσο ομιλητικός, κύριε Ρέιβεν, ή είναι ιδέα μου;»

Η Νυφίτσα έβγαλε ένα μαχαίρι από την τσέπη και το σήκωσε στο λιγοστό φως που υπήρχε στο δρομάκι, φροντίζοντας να το δει ο Ρέιβεν. Είχε μήκος κάπου δέκα εκατοστά, με λεπίδα λεπτή και ένα αιματοβαμμένο κουρέλι τυλιγμένο γύρω από την ξύλινη λαβή για να μη γλιστράει.

Από μέσα του ο Ρέιβεν ευχόταν να έχει γρήγορο τέλος το μαρτύριό του. Ενδεχομένως μια μαχαιριά κάτω από τα πλευρά με ανοδική φορά. Το περικάρδιο θα γέμιζε αίμα, η καρδιά θα σταματούσε να χτυπάει και όλα θα τελείωναν.

«Τώρα, λοιπόν, που έχω την προσοχή σου, ας επιληφθούμε του ζητήματος του χρέους που έχεις στον κύριο Φλιντ».

Ο Ρέιβεν δεν είχε ανάσα για να μιλήσει κάτω από το βάρος του θηρίου που τον είχε ακινητοποιήσει και τον πόνο που του είχε παραλύσει τα σωθικά. Η Νυφίτσα φάνηκε να το κατάλαβε και διέταξε το τέρας να ανασηκωθεί όσο χρειαζόταν για να μπορέσει ο Ρέιβεν να βγάλει έναν ψίθυρο.

«Βλέπεις, φαίνεται ότι είσαι πολύ μετριόφρων. Αφού σου δανείσαμε, πληροφορηθήκαμε ότι είσαι γιος ενός εύπορου δικηγόρου του Σεντ Άντριους. Έτσι, επανεκτιμώντας την κοινωνική σου θέση, ο κύριος Φλιντ μετέφερε νωρίτερα την ημερομηνία αποπληρωμής».

Ο Ρέιβεν ένιωσε κάτι άλλο να τον βαραίνει, παρότι ο Γαργαντούας είχε ανασηκωθεί λίγο από πάνω του. Ήταν το βάρος ενός ψεύδους που επιστρέφει σε εκείνον που το είπε, σύμφωνα με τον νόμο των απρόβλεπτων συνεπειών.

«Ο πατέρας μου έχει πεθάνει εδώ και χρόνια», είπε αγκομαχώντας. «Πιστεύεις ότι αν μπορούσα να δανειστώ από εκείνον, θα έψαχνα αδίστακτους τοκογλύφους;»

«Κι έτσι να είναι, ο γιος ενός δικηγόρου θα πρέπει να έχει άλλες διασυνδέσεις, σε ώρα ανάγκης».

«Εγώ δεν έχω. Όμως είπα στον Φλιντ, όταν μου δάνει-

ζε, ότι έχω προοπτικές. Όταν αρχίσω να βγάζω λεφτά, θα μπορέσω να τον πληρώσω, με τόκο».

Η Νυφίτσα έσκυψε πιο κοντά· η μπόχα από το στόμα του συναγωνιζόταν και υπόνομο.

«Α, να είσαι σίγουρος ότι θα υπάρχουν τόκοι. Αλλά για μορφωμένος άνθρωπος δεν φαίνεται να καταλαβαίνεις πολύ καλά ότι ο κύριος Φλιντ δεν περιμένει για προοπτικές. Όταν του χρωστάς, βρίσκεις τρόπο να πληρώσεις».

Η Νυφίτσα πίεσε το μαχαίρι στο αριστερό μάγουλο του Ρέιβεν.

«Και για να ξέρεις, εμείς οι τοκογλύφοι δεν κόβουμε μόνο λαιμούς».

Έμπηξε τη λεπίδα βαθιά και άρχισε να κόβει κοιτάζοντας κατάματα τον Ρέιβεν.

«Μια μικρή υπενθύμιση των καινούργιων σου προτεραιοτήτων», είπε.

Η Νυφίτσα χτύπησε τον Γαργαντούα στον ώμο, σινιάλο ότι τελείωσαν, κι εκείνος σηκώθηκε όρθιος αφήνοντας επιτέλους ελεύθερο τον Ρέιβεν να βάλει τα χέρια του στο πρόσωπο. Αίμα ανάβλυζε ανάμεσα από τα δάχτυλά του που άγγιξαν απαλά την πληγή.

Ύστερα η Νυφίτσα έκανε μεταβολή και κλότσησε τον Ρέιβεν στην κοιλιά.

«Βρες τα λεφτά», είπε, «διαφορετικά, την επόμενη φορά θα μείνεις με ένα μάτι».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Τις θερμές μας ευχαριστίες στους:

Σόφι Σκαρντ, Κάρολαϊν Ντόνι και Τσαρλς Γουόκερ της United Agents.

Φράνσις Μπίκμορ, Τζέιμι Μπινγκ, Τζένι Φράι, Αντρέα Τζόις, Μπέκα Νις, Βίκι Γουάτσον και σε όλους στον εκδοτικό οίκο Canongate. Το πάθος και ο ενθουσιασμός τους για το βιβλίο υπήρξαν κάτι συγκλονιστικό.

Στον καθηγητή Μάλκομ Νίκολσον του Κέντρου για την Ιστορία της Ιατρικής του Πανεπιστημίου της Γλασκόβης, του οποίου το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών οδήγησε στο υλικό στο οποίο βασίστηκε αυτό το βιβλίο.

Στο Κέντρο Δημιουργικής Γραφής της Σκωτίας *Moniack Mhor*. Η σειρά μαθημάτων τους για την ιστορική λογοτεχνία αποτέλεσε πηγή έμπνευσης.

Στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Σκωτίας, της οποίας τα ψηφιοποιημένα σχέδια ρυμοτομίας και οι ταχυδρομικοί κατάλογοι αποδείχθηκαν ανεκτίμητη πηγή.

Και φυσικά στον Τζακ, ο οποίος άκουγε αδιαμαρτύρητα τις ατελείωτες ιστορίες για τον δέκατο ένατο αιώνα· καθώς και στη Νάταλι για τον ακαταπόνητο ενθουσιασμό που έδειξε γι' αυτό το εγχείρημα ήδη από τη σύλληψή του.